

אלגברה ליניארית 1 למדעי המחשב

מועד ב'

מרצים: ד"ר יבגניה אקרמן ד"ר חזי חלאי ד"ר ירמיהו מילר

תשפ"ג סמסטר א'

השאלון מכיל 11 עמודים (כולל עמוד זה וכולל דף נוסחאות).

בהצלחה!

הנחיות למדור בחינות שאלוני בחינה

- לשאלון הבחינה יש לצרף מחברת.
- ניתן להשתמש במחשבון מדעי לא גרפי עם צג קטן.

חומר עזר

- דפי נוסחאות של הקורס (7 עמודים בפורמט A4), מצורפים לשאלון.

אחר / הערות יש לענות על השאלות באופן הבא:

- יש לנמק היטב כל שלב של פתרון. תשובה ללא הסבר וללא נימוק, אפילו נכונה, לא תתקבל.
- יש לפתור 4 מתוך 5 השאלות הבאות. משקל כל שאלה 25 נקודות.
- סדר התשובות אינו משנה, אך יש לרשום ליד כל תשובה את מספרה.
- הסבר היטב את מהלך הפתרון.
- יש לציין את השאלות שעניתם עליהן בתחילת המחברת.

שאלה 1

(א) (17 נקודות)

במרחב הווקטורי $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ נתונים הווקטורים

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 3 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 0 & 4 \\ -1 & 2 \end{pmatrix}, \quad u_4 = \begin{pmatrix} 0 & -3 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}.$$

(א) (8 נק')

בדקו אם הווקטורים u_1, u_2, u_3, u_4 תלויים ליניאריים. אם כן, מצאו צירוף ליניאריאלי שלהם ששווה לווקטור האפס.

(ב) (6 נק') מצאו בסיס ואת המימד של תת המרחב הנפרש על ידי הווקטורים u_1, u_2, u_3, u_4 .

(ג) (3 נק') האם הווקטור u_2 שייך לתת המרחב הנפרש על ידי הווקטורים u_1, u_3, u_4 ? נמקו את תשובתיכם.

(ב) (8 נק') עבור מטריצה A מסדר 5×3 ומטריצה B מסדר 3×4 נסמן $C = AB$.

(א) (4 נק') האם יתכן $\dim(\text{Col}(B)) = 4$? נמקו את תשובתיכם.

(ב) (4 נק') נתון $B \neq 0$ ו- $\text{rank}(A) = 3$. האם יתכן $\dim(\text{Nul}(C)) = 4$? נמקו את תשובתיכם.

שאלה 2 נתונה טרנספורמציה ליניארית $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}^3$ המוגדרת ע"י

$$T(a + bx + cx^2) = \begin{pmatrix} a + 2b + 5c \\ 2b + 2c \\ -a - 3c \end{pmatrix}$$

לכל $a + bx + cx^2 \in \mathbb{R}_2[x]$.

(א) (3 נק') מצאו את המטריצה הסטנדרטית של הטרנספורמציה.

(ב) (9 נק') מצא ובסיס ואת המימד של $\text{Im}(T)$ ו- $\text{Ker}(T)$.

(ג) (3 נק') האם T חד חד ערכית? האם T על? נמקו ואת תשובתיכם.

(ד) (10 נק') יהיו $B = \{b_1 = 1 + x + x^2, b_2 = -x, b_3 = 2 - x^2\}$ בסיס של מרחב $\mathbb{R}_2[x]$

$$C = \left\{ c_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, c_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}, c_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} \right\}$$

בסיס של מרחב $\mathbb{R}^3$.

(א) (7 נק') מצאו את המטריצה המייצגת של טרנספורמציה T לפי הבסיסים B ו- C .

(ב) (3 נק') השתמשו במטריצה המייצגת שמצאתם בסעיף הקודם למציאת את $[T(u)]_C$

$$[u]_B = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \text{ כאשר}$$

שאלה 3

(א) (13 נק') נתונה מטריצה $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & -1 \\ 3 & 3 & -1 \\ 5 & -3 & 1 \end{pmatrix}$ מעל שדה $\mathbb{R}$. עבור אילו ערכי הפרמטרים a, b, c הווקטור

$$\begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} \text{ שייך בו זמנית ל } \text{Nul}(A) \text{ ו- } \text{Col}(A)?$$

(ב) (12 נק') נתונה מערכת משוואות לינאריות

$$\begin{cases} x + 2y + z = \bar{2} \\ x + y + z = \bar{0} \\ 2x + y + 2z = \bar{1} \end{cases}$$

- (א) פתרו את המערכת הבאה מעל שדה $\mathbb{Z}_3$. מה מספר הפתרונות למערכת?
 (ב) פתרו את המערכת הבאה מעל שדה $\mathbb{Z}_5$. מה מספר הפתרונות למערכת?

שאלה 4

במרחב ווקטורי $\mathbb{R}^4$ נתונים תת מרחבים

$$U = \left\{ \begin{pmatrix} t \\ t+2s \\ -s \\ t-s \end{pmatrix} \mid t, s \in \mathbb{R} \right\}, \quad W = \left\{ \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \\ d \end{pmatrix} \mid \begin{array}{l} a - b + c + d = 0 \\ a - d = 0 \end{array} \right\}$$

(א) (10 נק') מצאו בסיס ומימד של U ו- W .

(ב) (7 נק') מצאו בסיס ומימד של $U + W$.

(ג) (4 נק') האם $U + W = \mathbb{R}^4$? נמקו את תשובתכם.

(ד) (4 נק') האם $U \oplus W = \mathbb{R}^4$? נמקו את תשובתכם.

שאלה 5

(א) (9 נק') נתונה המטריצה: $\begin{pmatrix} a & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & a & 1 \end{pmatrix}$.

- א) (6 נק') עבור אילו ערכי a המטריצה A הפיכה?
 ב) (3 נק') עבור אילו ערכי a למערכת ההומוגנית $A \cdot u = \bar{0}$ יש אינסוף פתרונות?

- ב) (10 נק') מצאו מטריצה X המקיימת את השוויון $A^{-1}XA = B$ כאשר

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 5 & 2 & -3 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} -1 & 2 & -3 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & -5 \end{pmatrix},$$

- ג) (6 נק') תהיינה A, B, C מטריצות ריבועיות מאותו סדר המקיימות $AB + C = AC + B$. הוכיחו שאם $|A - I| \neq 0$ אז $B = C$.

פתרונות

שאלה 1

(א) (17 נקודות)

(א) (8 נק')

נבצע איזומורפיזם הטבעי:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 4 \\ -1 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad u_4 = \begin{pmatrix} 0 \\ -3 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}.$$

$$\begin{aligned} & \begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 & 0 \\ -2 & 0 & 4 & -3 \\ 1 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & 2 & -1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow 2R_1 + R_2 \\ R_3 \rightarrow R_3 - R_1}} \begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 6 & 4 & -3 \\ 0 & -2 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & 2 & -1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_3 \rightarrow R_2 + 3R_3 \\ R_4 \rightarrow R_2 - 3R_4}} \begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 6 & 4 & -3 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & 0 \end{pmatrix} \\ & \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 6 & 4 & -3 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_2 \rightarrow R_2 - 4R_3} \begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 6 & 0 & -3 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \\ & \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \frac{3}{2} \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

לא כל העמודות מובילות לכן u_1, u_2, u_3, u_4 ת"ל.

$$\alpha_1 u_1 + \alpha_2 u_2 + \alpha_3 u_3 + \alpha_4 u_4 = 0$$

$$\alpha_1 = -\frac{3}{2}\alpha_4, \quad \alpha_2 = \frac{1}{2}\alpha_4, \quad \alpha_3 = 0, \quad \alpha_4 \in \mathbb{R}.$$

נציב $\alpha_4 = 2$

$$\alpha_1 = -3, \quad \alpha_2 = 1, \quad \alpha_3 = 0$$

:

$$-3u_1 + u_2 + 0u_3 + 2u_4 = 0.$$

(ב) (6 נק') $\dim(\text{span}\{u_1, u_2, u_3, u_4\}) = 3$ לפי המספר העמודות המובילות.
הווקטורים u_1, u_2, u_3 מהווים בסיס של $\text{span}\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$.

המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון

(ג) (3 נק') הווקטורים u_1, u_3, u_4 בת"ל (רואים לפי המטריצה המדורגת).
 לכן u_1, u_3, u_4 בסיס של $\text{span}\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$.
 לכן $u_2 \in \text{span}\{u_1, u_3, u_4\}$.

(ב) (8 נק') A מטריצה מסדר 5×3 , B מטריצה מסדר 3×4 , $C = AB$.

(א) (4 נק') האם יתכן

$$\dim(\text{Col}(B)) = \text{rank}(B) = \dim(\text{row}(B)) \leq 3$$

כי במטריצה B יש רק 3 שורות.

(ב) (4 נק') נתון: $B \neq 0$ ו- $\text{rank}(A) = 3$.

C מטריצה מסדר 5×4 .

נניח ש- $\dim(\text{Nul}(C)) = 4$.

מכיוון ש- $\text{rank}(C) + \dim(\text{Nul}(C)) = 4$ מקבלים $\text{rank}(C) = 0 \Leftrightarrow C = 0 \Leftrightarrow AB = 0$.

נסמן $B = \begin{pmatrix} | & | & | & | \\ b_1 & b_2 & b_3 & b_4 \\ | & | & | & | \end{pmatrix}$ כאשר b_1, b_2, b_3, b_4 העמודות של B .

$$AB = \begin{pmatrix} | & | & | & | \\ Ab_1 & Ab_2 & Ab_3 & Ab_4 \\ | & | & | & | \end{pmatrix} = 0.$$

$B \neq 0$ לכן קיים i כך ש- $b_i \neq 0$.

ז"א למערכת $Ab_i = 0$ יש פתרון לא טריוויאלי $\Leftrightarrow$ יש ∞ פתרונות $\Leftrightarrow r(A) < 3$ בסתירה לכך ש-
 $r(A) = 3$.

לפיכך לא ייתכן כי $\dim(\text{Nul}(C)) = 4$.

שאלה 2

(א) (3 נק') $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}^3$,

$$T(a + bx + cx^2) = \begin{pmatrix} a + 2b + 5c \\ 2b + 2c \\ -a - 3c \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 0 & 2 & 2 \\ -1 & 0 & -3 \end{pmatrix}$$

(ב) (9 נק')

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 0 & 2 & 2 \\ -1 & 0 & -3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 0 & 2 & 2 \\ 0 & 2 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\dim(\text{Im}(T)) = 2$ לפי המספר העמודות המובילות.
בסיס של $\text{Im}(T)$:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

$$\begin{pmatrix} -3z \\ -z \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3x \\ -z \\ z \end{pmatrix} \quad .x = -3x, y = -z, z \in \mathbb{R} \quad \dim(\text{Ker}(T)) = 1$$

$$.z \begin{pmatrix} -3 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{בסיס של } \text{Ker}(T):$$

$$\{-3 - x + x^2\}$$

(ג) (3 נק') T לא חד חד ערכית כי לא כל העמודות מובילות.
 T לא על כי לא כל השורות מובילות.

(ד) (10 נק')
(א) (7 נק')

$$T(b_1) = T(1 + x + x^2) = \begin{pmatrix} 8 \\ 4 \\ -4 \end{pmatrix} = 8c_1 - 2c_2 - 4c_3 .$$

$$T(b_2) = T(-x) = \begin{pmatrix} -2 \\ -2 \\ 0 \end{pmatrix} = -2c_1 + 0c_2 + 0c_3$$

$$T(b_3) = T(2 - x^2) = \begin{pmatrix} -3 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix} = -3c_1 + \frac{1}{2}c_2 - c_3$$

$$[T]_B^C = \begin{pmatrix} 8 & -2 & -3 \\ -2 & 0 & \frac{1}{2} \\ -4 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

(ב) (3 נק')

$$[T(u)]_C = [T]_B^C \cdot [u]_B = \begin{pmatrix} 8 & -2 & -3 \\ -2 & 0 & \frac{1}{2} \\ -4 & 0 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ -6 \end{pmatrix} .$$

שאלה 3

א) (13 נק') $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & -1 \\ 3 & 3 & -1 \\ 5 & -3 & 1 \end{pmatrix}$

$A \cdot \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ לכן $\begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} \in \text{Nul}(A)$

$$\begin{pmatrix} 1 & 3 & -1 \\ 3 & 3 & -1 \\ 5 & -3 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a + 3b - c \\ 3a + 3b - c \\ 5a - 3b + c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} a + 3b - c = 0 \\ 3a + 3b - c = 0 \\ 5a - 3b + c = 0 \end{cases} \text{ לכן}$$

$\begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} \in \text{Col}(A)$ לכן למערכת $AX = \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}$ יש פתרון.

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 3 & -1 & a \\ 3 & 3 & -1 & b \\ 5 & -3 & 1 & c \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 3 & -1 & a \\ 0 & -6 & 2 & b - 3a \\ 0 & -18 & 6 & c - 5a \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 3 & -1 & a \\ 0 & -6 & 2 & b - 3a \\ 0 & 0 & 0 & 4a - 3b + c \end{array} \right)$$

לכן $4a - 3b + c = 0$ כלומר:

$$\begin{cases} a + 3b - c = 0 \\ 3a + 3b - c = 0 \\ 5a - 3b + c = 0 \\ 4a - 3b + c = 0 \end{cases}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 3 & -1 & a \\ 3 & 3 & -1 & b \\ 5 & -3 & 1 & c \\ 4 & -3 & 1 & c \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 3 & -1 & a \\ 0 & -6 & 2 & b - 3a \\ 0 & -18 & 6 & c - 5a \\ 0 & -15 & 5 & c - 4a \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 3 & -1 & a \\ 0 & -3 & 1 & b - 3a \\ 0 & 0 & 0 & c - 4a \\ 0 & 0 & 0 & c - 4a \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & a \\ 0 & 1 & -\frac{1}{3} & b - 3a \\ 0 & 0 & 0 & c - 4a \\ 0 & 0 & 0 & c - 4a \end{array} \right)$$

$$a = 0, b = \frac{1}{3}c, c \in \mathbb{R}$$

ב) (12 נק') א)

$$\left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{2} & \bar{1} & \bar{2} \\ \bar{1} & \bar{1} & \bar{1} & \bar{0} \\ \bar{2} & \bar{1} & \bar{2} & \bar{1} \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow \bar{2}R_1 + R_2 \\ R_3 \rightarrow R_1 + R_3}} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{2} & \bar{1} & \bar{2} \\ \bar{0} & \bar{2} & \bar{0} & \bar{1} \\ \bar{0} & \bar{0} & \bar{0} & \bar{0} \end{array} \right) \xrightarrow{R_2 \rightarrow \bar{2}R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{2} & \bar{1} & \bar{2} \\ \bar{0} & \bar{1} & \bar{0} & \bar{2} \\ \bar{0} & \bar{0} & \bar{0} & \bar{0} \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{R_1 \rightarrow R_1 + R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{0} & \bar{1} & \bar{1} \\ \bar{0} & \bar{1} & \bar{0} & \bar{2} \\ \bar{0} & \bar{0} & \bar{0} & \bar{0} \end{array} \right)$$

המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון

פתרון כללי: $\begin{cases} x = \bar{z} + 1 \\ y = \bar{2} \end{cases}, z \in \mathbb{Z}_3$, למערכת 3 פתרונות.

(ב)

$$\left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{2} & \bar{1} & \bar{2} \\ \bar{1} & \bar{1} & \bar{1} & \bar{0} \\ \bar{2} & \bar{1} & \bar{2} & \bar{1} \end{array} \right) \xrightarrow[R_3 \rightarrow \bar{3}R_1 + R_3]{R_2 \rightarrow \bar{4}R_1 + R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{2} & \bar{1} & \bar{2} \\ \bar{0} & \bar{4} & \bar{0} & \bar{3} \\ \bar{0} & \bar{2} & \bar{0} & \bar{2} \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \rightarrow \bar{2}R_2 + R_3} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{2} & \bar{1} & \bar{2} \\ \bar{0} & \bar{4} & \bar{0} & \bar{3} \\ \bar{0} & \bar{0} & \bar{0} & \bar{3} \end{array} \right)$$

למערכת אין פתרון.

שאלה 4

(א) (10 נק')

$$U = \left\{ \begin{pmatrix} t \\ t+2s \\ -s \\ t-s \end{pmatrix} \mid t, s \in \mathbb{R} \right\} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix} \right\}$$

הווקטורים $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix}$ בת"ל לכן הם מהווים בסיס של U .
 $\dim(U) = 2$

$$W = \left\{ \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \\ d \end{pmatrix} \mid \begin{array}{l} a - b + c + d = 0 \\ a - d = 0 \end{array} \right\}$$

$$\left(\begin{array}{cccc} 1 & -1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & -1 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cccc} 1 & -1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & -2 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & -2 \end{array} \right)$$

$$a = d, b = c + 2d, c, d \in \mathbb{R}$$

$$\begin{pmatrix} d \\ c+2d \\ c \\ d \end{pmatrix} = c \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + d \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

בסיס של W :

$$\left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

$$\dim(W) = 2$$

(ב) (7 נק')

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -2 \end{pmatrix}$$

$\dim(U + W) = 4$. בסיס של $U + W$:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

(ג) $U + W \subseteq \mathbb{R}^4$.

$$\dim(U + W) = \dim(\mathbb{R}^4) = 4.$$

לכן $U + W = \mathbb{R}^4$.

(ד)

$$\dim(U + W) = \dim(U) + \dim(W) - \dim(U \cap W).$$

לכן

$$\dim(U \cap W) = 2 + 2 - 4 = 0.$$

מכאן $U \cap W = \{\bar{0}\}$. לכן $\mathbb{R}^4 = U \oplus W$.

שאלה 5

(א) (9 נק')

(א) (6 נק')

$$\begin{vmatrix} a & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & a & 1 \end{vmatrix} = a \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ a & 1 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ -1 & a \end{vmatrix} = a(1 - 2a) + 1 = -2a^2 + a + 1 = 0$$

$a = 1, -\frac{1}{2}$. עבור $a \neq 1, -\frac{1}{2}$ מטריצה A הפיכה.

(ב) (3 נק') עבור $a = 1$ או $a = -\frac{1}{2}$ $|A| = 0$ לכן למערכת $AX = 0$ יש אינסוף פתרונות.

(ב) (6 נק')

$$A^{-1}XA = B \Rightarrow X = ABA^{-1}.$$

$$\begin{aligned}
 & \left(\begin{array}{ccc|ccc} 2 & 1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 5 & 2 & -3 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \rightarrow 2R_3 - 5R_1} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 2 & 1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & -5 & 0 & 2 \end{array} \right) \\
 & \xrightarrow{R_3 \rightarrow R_2 + 2R_3} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 2 & 1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & -10 & 1 & 4 \end{array} \right) \xrightarrow{\begin{array}{l} R_1 \rightarrow R_1 - R_3 \\ R_2 \rightarrow R_2 - R_3 \end{array}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 2 & 1 & 0 & 11 & -1 & -4 \\ 0 & 2 & 0 & -10 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & -10 & 1 & 4 \end{array} \right) \\
 & \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} 2 & 1 & 0 & 11 & -1 & -4 \\ 0 & 1 & 0 & -5 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -1 & -10 & 1 & 4 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} 2 & 0 & 0 & 16 & -2 & -6 \\ 0 & 1 & 0 & -5 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -1 & -10 & 1 & 4 \end{array} \right) \\
 & \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 8 & -1 & -3 \\ 0 & 1 & 0 & -5 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 10 & -1 & -4 \end{array} \right)
 \end{aligned}$$

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} 8 & -1 & -3 \\ -5 & 1 & 2 \\ 10 & -1 & -4 \end{pmatrix}$$

$$X = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 5 & 2 & -3 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 & 2 & -3 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & -5 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 8 & -1 & -3 \\ -5 & 1 & 2 \\ 10 & -1 & -4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 3 & -1 \\ 4 & 4 & -5 \\ -1 & 6 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 8 & -1 & -3 \\ -5 & 1 & 2 \\ 10 & -1 & -4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -25 & 4 & 10 \\ -38 & 5 & 16 \\ -38 & 7 & 15 \end{pmatrix}$$

ג) נניח כי $AB + C = AC + B$, ו- $|A - I| \neq 0$.

$$A(B - C) = B - C \Rightarrow (A - I)(B - C) = 0.$$

$|A - I| \neq 0$ לכן $A - I$ הפיכה. לכן

$$(A - I)^{-1}(A - I)(B - C) = 0 \Rightarrow B - C = 0 \Rightarrow B = C.$$